

CAIET DE LUCRU

ABC MEDIA PENTRU COPII

Nume: _____

Clasa: _____

Autoare:

Cinzia Coșorean, profesor în învățământul primar, Școala Gimnazială Laslea, județul Sibiu
Daniela Niste, profesor în învățământul primar, Școala Gimnazială Cornel Regman Daneș, județul Mureș

Material disponibil gratuit în scopuri educaționale.

Anul publicării: 2026

Material realizat în cadrul proiectului „ABC media pentru copiii de la sat”, implementat de Asociația Casa Naturii și finanțat prin Fondul pentru un viitor mai bun în comunități, ediția 7.

Fondul pentru un viitor mai bun în comunități este un program național de susținere a inițiativelor comunitare pentru educație, dezvoltat de Federația Fundațiile Comunitare din România – FFCR cu sprijinul Lidl Romania și coordonat în Sibiu de Fundația Comunitară Sibiu.

pentru un
viitor mai bun
în comunități

Sprijinit de:

Coordonat de:

ffcr

FEDERAȚIA
FUNDAȚIILE COMUNITARE
DIN ROMÂNIA

Implementat în județul Sibiu prin:

01 Introducere

02 Ce este media?

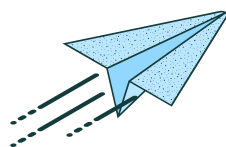
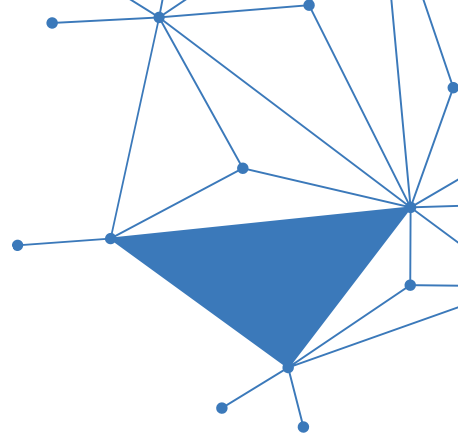
03 Libertatea de exprimare

04 Fapte și opinii

05 Limbajul persuasiunii. Dezinformarea și relația cu online-ul

06 Deconstrucția mesajelor. Verificarea informației

07 Securitatea online. Beneficiile și capcanele internetului

1. Introducere

De ce educație media?

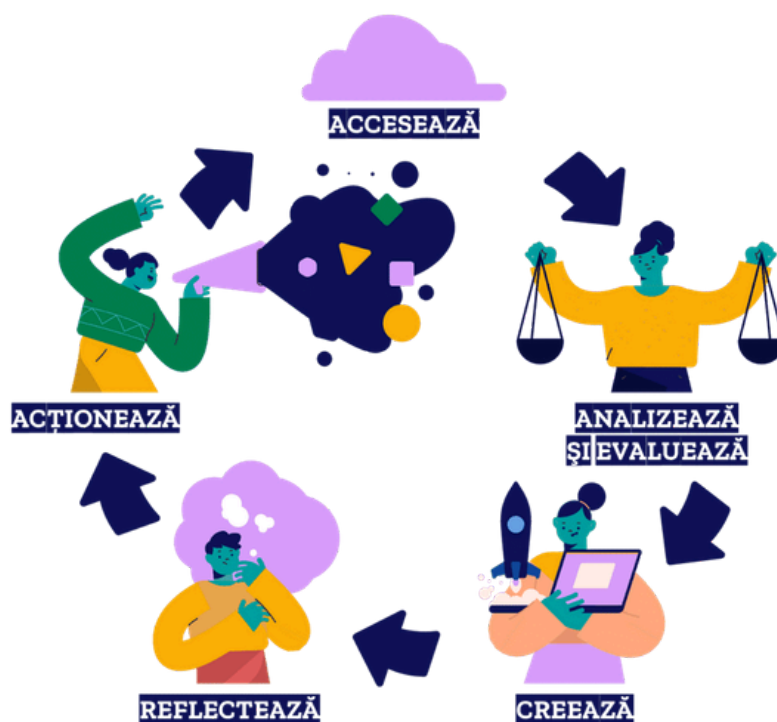
Educația media ne învață să fim un fel de detectivi ai informației. Ne ajută să înțelegem ce vrea să spună cu adevărat un mesaj, cine l-a trimis și de ce, pentru ca apoi să știm și noi cum să comunicăm corect și inteligent cu ceilalți. Tot educația media ne oferă un set de instrumente care ne ajută să luăm decizii informate chiar și atunci când dezinformarea este peste tot în jurul nostru și creează confuzie.

Meseria de detectiv al informației nu se învață peste noapte. Este ca o misiune lungă de explorare în care pornim împreună cu elevii noștri, iar adevăratele rezultate se vor vedea peste ani. Suntem parteneri în această aventură spre lumea de mâine – un loc unde tinerii nu se lasă păcăliți de ecrane, ci știu să folosească media cu responsabilitate și creativitate.

Scopul nostru final este să formăm cetățeni isteți și curajoși, care folosesc informația pentru a aduce oamenii împreună, cu respect și bunătate, rămânând mereu la adăpost de capcanele din mediul online.

Am creat acest caiet ca o resursă pentru profesorii care doresc să contribuie la dezvoltarea literației media, dar și ca un ghid care să îi însoțească pe elevi în acest parcurs, oferindu-le sprijin în procesul de descoperire și înțelegere a fenomenului media.

Sperăm ca acest caiet să devină un instrument util și atractiv, care să încurajeze curiozitatea, gândirea critică și responsabilitatea în raport cu informațiile din jur. Parcurgând activitățile propuse, elevii vor face pași importanți spre a deveni utilizatori conștienți și creatori responsabili de conținut, pregătiți să navigheze cu încredere și discernământ în lumea media.

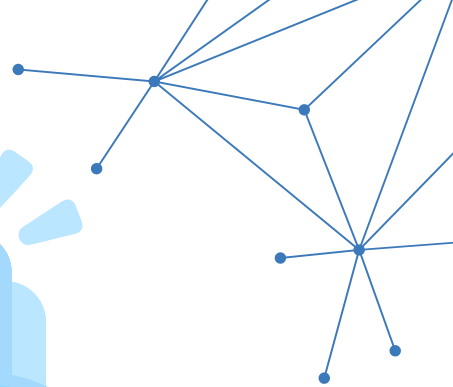

TRASEUL ÎNVĂȚĂRII: EDUCAȚIE MEDIA

Imagine creată cu AI

2. Ce este media?

Întrebări esențiale:

Dacă toate ecranele din lume ar dispărea pentru o zi, prin ce alte metode ai mai putea primi informații?
Care este diferența dintre a „privi” la televizor și a „căuta” o informație pe internet?

Competențe:

Competențe generale A, B și D
(Profilul de competențe de educație media)

Competențe specifice – La finalul activității, elevii vor fi capabili:

- A.1.1 Să apeleze la canale media diferite pentru informare, documentare, recreere, ținând cont de specificul și diversitatea acestora și de contribuțiile avute la propria dezvoltare;
- B.1.1 Să cunoască diversitatea de canale media, modele și forme de comunicare, tipuri de limbaje (scrise, audio, video, imagini);
- D.2.2 Să aplice regulile de explorare rațională a media pentru a avea un comportament adecvat și un consum mediatic echilibrat.

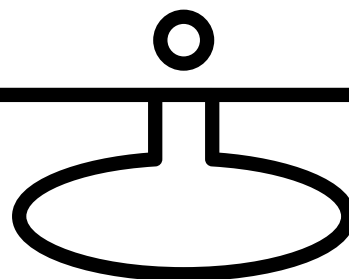
Obiective:

La finalul activității elevii vor fi capabili:

- O.1 Se definească conceptul de media și mass media.
- O.2. Să identifice cel puțin trei tipuri diferite de media din viața de zi cu zi.
- O3. Să identifice diferența dintre consumul de media activ și cel pasiv dintre situațiile date.

2. Ce este media?

1. Încercuiește obiectele prin care primim știri sau povești.

televizor

telefon

ziare

cană

vâslă

cărți

*Media este canalul prin care se transmit informațiile în jurul nostru.
Prin mass-media ne informăm, ne formăm păreri și ni se formează credințe.
Mesajele media ne înconjoară chiar și atunci când nu ne dăm seama.*

Consumul de media se poate face în mod activ, atunci când alegem noi ce vrem să urmărim, sau pasiv, atunci când suntem expuși la panouri publicitare sau reclame.

Media = intermediar, canal de transmitere a informațiilor

Mass-media = totalitatea canalelor de comunicare în masă

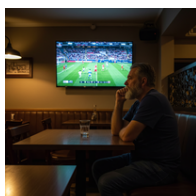
NOTEAZĂ TIPURILE DE MASS-MEDIA?

2. Unește fiecare imagine cu tipul de consumator media care se potrivește.

consumator media activ

consumator media pasiv

Mesajul pleacă într-un fel de la autor, dar se transformă în mintea ta!

- **Joc! Ca să observi cum circulă și se transformă un mesaj media, joacă „Telefonul fără fir”.**

2. Ce este media?

3. Completează enunțurile cu expresiile: pasiv, activ.

Consumul de media se poate face în mod, atunci când alegi singur canalul la televizor, ori, atunci când vezi un panou publicitar pe stradă.

4. Este sau nu este media?

- Un afiș publicitar lipit într-o stație de autobuz.
- O conversație între doi prieteni pe WhatsApp.
- Un jurnal de știri difuzat la televizor.
- O pictură expusă într-un muzeu.
- Un videoclip postat pe YouTube.
- O etichetă de pe o sticlă de suc.

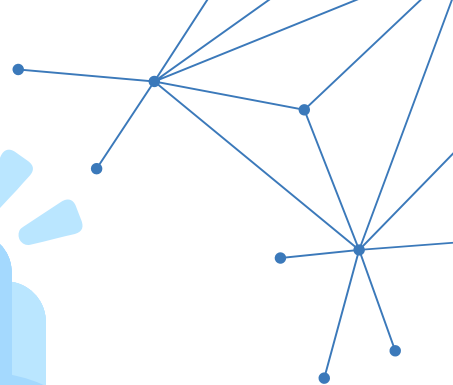
5. Notează pe spațiul de mai jos toate sursele media care apar în imaginea alăturată.

Urmărește videoul https://www.youtube.com/watch?v=UkRyN_3cGDg, apoi răspunde la întrebarea: *Care crezi că este modul prin care îți formezi opinii despre lume prin conținutul media pe care îl consumi?*

3. Libertatea de exprimare

Întrebări esențiale:

Unde se termină libertatea mea de a spune ce gândesc și unde începe dreptul celuilalt de a nu fi rănit sau păcălit?

Cum ar arăta lumea dacă de mâine nu ai mai avea libertate de exprimare?

Competențe:

Competențe generale C și D
(Profilul de competențe de educație media)

Competențe specifice – La finalul activității, elevii vor fi capabili:

C.2.2 Să fie conștienți că diferitele tipuri de mesaje au canale și registre speciale de comunicare; să aleagă canalul adecvat de transmitere și formatul cel mai potrivit pentru livrarea și receptarea optimă a mesajelor;

D.1.4 Să aibă o atitudine echilibrată față de diversitate (grupuri sociale, persoane, opinii, valori, credințe) și să reflecte aceste credințe în mesajele distribuite în spațiul public; să înțeleagă modul în care aceste diferențe influențează raportarea la alcătuirea și decodificarea mesajelor;

D.1.5 Să cunoască și să își asume responsabil aplicarea în spațiul public a unor concepte cheie și elemente de responsabilitate socială (libertatea de exprimare, libertatea presei, dreptul la imagine, la viață privată, drept de autor);

Obiective:

La finalul activității elevii vor fi capabili:

O.1 Să definească conceptul de libertate de exprimare.

O.2. Să identifice cel puțin trei forme ale libertății de exprimare.

O3. Să exprime un punct de vedere valid cu privire la importanța libertății de exprimare.

3. Libertatea de exprimare

1. Notează idei despre ce reprezintă libertatea pentru tine.

LIBERTATE

2. Răspunde la întrebare: *Ce crezi că este libertatea de exprimare?*

3. Urmărește videoclipul https://www.youtube.com/watch?v=UkRyN_3cGDg, notează cel puțin 3 forme de exprimare.

Libertatea înseamnă că poți să gândești, să alegi și să faci lucruri așa cum vrei tu, fără să te oblighe cineva.

Libertatea de exprimare ne oferă posibilitatea de a ne exprima nevoile și dorințele, părerile și gândurile în orice situație. Ea ne oferă libertatea de a face alegeri.

Limite:

Libertatea de exprimare nu înseamnă că putem spune orice, oricând. Ea are limite pentru a proteja oamenii și societatea. De exemplu, mesajele care încurajează ura față de alte persoane sau care îndeamnă la violență nu sunt permise și nu sunt protejate de acest drept.

4. De ce nu este libertatea de exprimare un drept absolut?

3. Libertatea de exprimare

Studiu de caz

5. Citește textul și răspunde la întrebări.

La școala „Gimnazială nr. 1”, elevii din clasa a V-a aveau un grup online unde puteau posta idei, desene sau opinii despre activitățile școlii. Într-o zi, Maria a scris un mesaj în care spunea că ar fi mai bine ca pauza mare să fie mai lungă, pentru că elevii nu au timp suficient să mănânce și să se odihnească.

Mesajul ei a fost politicos și nu a jignit pe nimeni. Mulți colegi au reacționat și au spus că sunt de acord. Totuși, după câteva ore, mesajul Mariei a fost șters de administratorul grupului (un elev mai mare), fără explicații.

Când Maria a întrebat de ce a fost ștersă postarea, i s-a spus: „Nu ai voie să critici regulile școlii aici.” Maria s-a simțit nedreptățită, pentru că ea nu a făcut nimic rău, ci doar și-a exprimat o părere.

Întrebări:

Ce a făcut Maria? A greșit cu ceva?

De ce a fost ștersă postarea ei? Ți se pare corect?

Ce înseamnă libertatea de exprimare în această situație?

Cum ar fi trebuit să reacționeze administratorul grupului?

Tu ai fost vreodată într-o situație asemănătoare? Ce ai face?

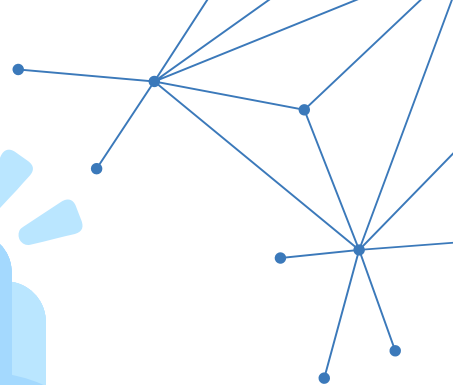

Libertatea de exprimare este un drept fundamental al omului, acesta apare în legislația națională și internațională. A apărut prima dată în Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată la 10 decembrie 1948, de către ONU.

Deschide aplicatia kahoot din ghidul profesorului, pg 23

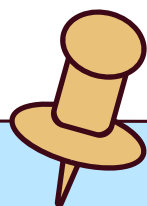
4. Fapte și opinii

Întrebări esențiale:

Cum îți dai seama că un mesaj încearcă să îți „vândă” o părere deghizată în adevăr?

Competențe:

Competențe generale B
(Profilul de competențe de educație media)

Competențe specifice – La finalul activității, elevii vor fi capabili:

B 1.2 Să distingă între diferite tipuri de mesaje și forme de comunicare, reușind să le utilizeze adecvat în funcție de contexte și de solicitări;

B 2. Analiză critică

- Să utilizeze într-o manieră reflexivă instrumentele de cercetare a mesajelor (comparare surse, interpretarea situațiilor, autentificarea informațiilor, distincția dintre fapte și opinii, plasare în contexte spațio-temporale adecvate) pentru a verifica validitatea, credibilitatea și calitatea conținuturilor;
- Să detecteze mesajele încărcate de stereotipuri, prejudecăți, discriminare, reprezentările șablonate ale lumii înconjurătoare;

Obiective:

La finalul activității elevii vor fi capabili:

O.1 Să definească conceptele de fapte și opinii.

O.2. Să identifice cel puțin trei caracteristici ale faptelor și opiniilor.

O.3. Să diferențieze afirmațiile care exprimă fapte de cele care exprimă opinii.

4. Fapte și opinii

Think. Pair. Share.

1. Citește afirmațiile și stabilește dacă este fapt sau opinie.

- Serialul Hannah Montana este amuzant și interesant, deoarece arată cum o adolescentă duce o viață dublă, fiind elevă obișnuită ziua și vedetă pop noaptea.
- Serialul transmite un mesaj frumos despre prietenie, familie și despre cât de important este să fii tu însuși.
- Serialul Hannah Montana a fost difuzat pe Disney Channel între anii 2006 și 2011, iar rolul principal a fost interpretat de Miley Cyrus.

Faptele prezintă împrejurări reale, acțiuni sau fenomene care pot fi observate sau verificate obiectiv, pot fi demonstrate obiectiv, în baza unor probe.

Sunt obiective și universale, apar la fel indiferent de cine le privește.

Sunt exprimate în termeni neutri și au cuvinte care ajută la identificarea lor: confirmă, dovedește, demonstrează etc.

Opiniile prezintă împresii, aprecieri sau interpretări asupra unui subiect/fapt.

Ele nu trebuie justificate. Sunt subiective, personale, putem fi sau nu de acord cu ele, pentru că pot diferi de la persoană la persoană, de la grup la grup.

Sunt exprimate în termeni emoționali și au cuvinte care ajută la identificarea lor: părerea mea, din punctul meu de vedere, a suspecta că etc.

2. Citește enunțurile de mai jos și notează în dreptul fiecăruia cu F faptele și cu O opiniile.

	Capitala Spaniei este Madrid.
	Mâncarea spaniolă este mult mai gustoasă decât cea din alte țări.
	Limba spaniolă este foarte ușor de învățat.
	Eurovision este un concurs foarte spectaculos, deoarece aduce pe scenă artiști din multe țări și stiluri diferite de muzică.
	Eurovision este un concurs de muzică organizat anual și a început în anul 1956.
	Balele sunt animale fascinante, deoarece sunt foarte mari și inteligente.
	Cea mai mare balenă este balena albastră, care este și cel mai mare animal de pe Pământ.

4. Fapte și opinii

3. Unește expresiile cheie cu termenul căruia îi corespund.

- sunt întâmplări reale;
- sunt aprecieri sau interpretări ale faptelor;
- sunt acțiuni sau fenomene;
- sunt subiective;
- se pot observa și pot fi demonstrate obiectiv;
- nu trebuie justificate sau verificate.

FAPTE

OPINII

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ.

4. Gândește, scrie, apoi împarte cu colegul de bancă.
Două fapte despre școală

Două opinii despre școală

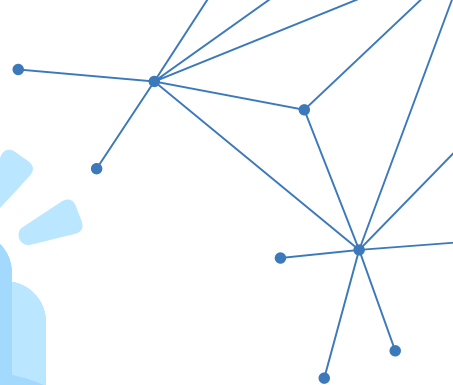

Deschide aplicatia kahoot din
ghidul profesorului, pg 23

**Ține
minte!**

5. Limbajul persuasiunii

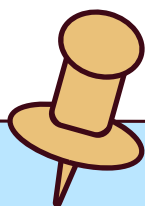

Întrebări esențiale:

Cum îmi dau seama ce tip de mesaj primesc și cum aleg modul potrivit de a comunica în diferite situații?

Cum pot analiza un mesaj media pentru a verifica dacă este adevărat, corect și de încredere?

Competențe:

Competențe generale B

(Profilul de competențe de educație media)

Competențe specifice – La finalul activității, elevii vor fi capabili:

1.2 Să distingă între diferite tipuri de mesaje și forme de comunicare, reușind să le utilizeze adecvat în funcție de contexte și de solicitări;

2. Analiză critică

- Să utilizeze într-o manieră reflexivă instrumentele de cercetare a mesajelor (comparare surse, interpretarea situațiilor, autentificarea informațiilor, distincția dintre fapte și opinii, plasare în contexte spațio-temporale adecvate) pentru a verifica validitatea, credibilitatea și calitatea conținuturilor;

- Să detecteze mesajele încărcate de stereotipuri, prejudecăți, discriminare, reprezentările șablonate ale lumii înconjurătoare;

Obiective:

La finalul activității elevii vor fi capabili:

O.1 Să definească conceptul de persuasiune.

O.2 Să verifice credibilitatea unei informații prin raportare la cel puțin 2 surse diferite și să formuleze o concluzie argumentată.

O.3 Să identifice și să diferențieze cel puțin 3 tipuri de mesaje media pe baza unor exemple date.

5. Limbajul persuasiunii

Citește, apoi discută.

La ChocoDream folosim doar cacao fină, atent selecționată, combinată cu lapte cremos și ingrediente naturale care îți oferă o explozie de gust la fiecare mușcătură. Ciocolata se topește ușor, eliberând arome intense și catifelate, ca într-o adevărată poveste dulce. Fiecare tabletă este creată cu grijă, după rețete inspirate din tradiția belgiană, pentru a transforma fiecare moment într-o experiență specială.

- Care parte a mesajului ți-a stârnit cel mai mult pofta?
- Ce te-a influențat mai mult: descrierea ingredientelor, modul în care este prezentat gustul sau ideea de tradiție?
- Crezi că ai vrea să mănânci ciocolată după ce ai citit acest text? De ce?

Persuasiunea este „super-puterea” prin care încerci să-l convingi pe celălalt, folosind cuvinte și idei bune, să facă ce vrei tu – dar atenție, fără să-l cerți sau să-l obligi!

Tehnici de persuasiune:

- Tehnici care apelează la emoții
- Tehnici care folosesc protagoniștii mesajelor
- Tehnici care apelează la gândire prin unghiuri de abordare diverse

Tehnici de persuasiune sunt foarte rar folosite separat. Mai multe tehnici pot să apară în același mesaj, făcând uneori identificarea și separarea lor mai dificilă.

apel la ideea de oameni simpli

5. Limbajul persuasiunii

1. Notează ce tehnică de persuasiune a fost utilizată pentru imaginea de mai jos.

2. Accesează codurile QR de mai jos și descoperă modul în care tehnicile de persuasiune au fost utilizate în filmulețele prezentate, completează schema de mai jos cu exemple concrete.

Apelul la protagoniști

Apelul la emoții

Apelul la mecanisme cognitive

5. Limbajul persuasiunii

3. *Lucrează în echipă.* Alege unul dintre cele trei videoclipuri de la pagina anterioară și realizează analiza textului, folosind fișa de mai jos.

1. Identificarea elementelor de construcție media:

Imagine:

- Culori:
- Cadru:
- Compoziție:

Text:

- Slogan:
- Informații:
- Ton:

TXT

Sunet:

- Muzică:
- Voce:
- Ritm:

Elemente de brand:

- Logo:
- Culori:
- Stil vizual:

2. Stabilirea producătorului media, scopului și publicului-țintă:

Producător: _____

Scopul: _____

Publicul-țintă: _____

Introducerea tehnicilor persuasive:

- Apel la emoții (pozitive/negative): _____
- Repetiția: _____
- Utilizarea oamenilor obișnuiți / experților / celebrițărilor: _____
- Reprezentări idealizate / stereotipuri: _____

5. Limbajul persuasiunii

4. Cum ne influențează reclamele alegerile de zi cu zi? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, valorificând informațiile învățate.

[illegible]

6.1 Deconstrucția mesajelor

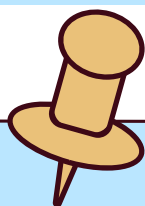
Întrebări esențiale:

Cum poți analiza un mesaj pas cu pas pentru a înțelege ce vrea cu adevărat să transmită?

De ce este important să verifici informațiile din mai multe surse înainte să le crezi sau să le folosești?

Cum poți folosi media într-un mod echilibrat și responsabil în viața de zi cu zi?

Competențe:

Competențe generale A, B, D
(Profilul de competențe de educație media)

Competențe specifice – La finalul activității, elevii vor fi capabili:

A.1.3 Să identifice surse de încredere și să le acceseze pe cele credibile și sigure, să știe să filtreze conținuturile relevante pentru vârsta și capacitatea proprie de înțelegere;

B.1.5 Să analizeze produsele media în scopul înțelegerii modalităților în care acestea sunt construite și să dezvolte o percepție adecvată a semnificațiilor transmise;

B.1.6 Să înțeleagă relațiile dintre mijloacele de comunicare și publicul lor, dintre mass-media, tehnologie și informație;

D.2.2 Să aplice regulile de explorare rațională a media pentru a avea un comportament adecvat și un consum mediatic echilibrat.

Obiective:

La finalul activității elevii vor fi capabili:

O.1 Se verifice credibilitatea informațiilor consultând cel puțin 3 surse diferite.

O.2. Să identifice elementele deconstrucției de mesaj.

O.3. Să aplice schema de deconstruire a unui mesaj pentru situațiile date.

6.1 Deconstrucția mesajelor

VĂD. CRED. MĂ ÎNTREB.

VĂD:

CRED:

MĂ ÎNTREB:

Deconstrucția mesajelor înseamnă să „desfaci” un mesaj în bucăți, ca să îl înțelegi mai bine.

Gândește-te la un mesaj (o reclamă, un videoclip sau o postare) ca la un puzzle. Deconstrucția înseamnă să te uiți atent la fiecare piesă și să îți pui întrebări.

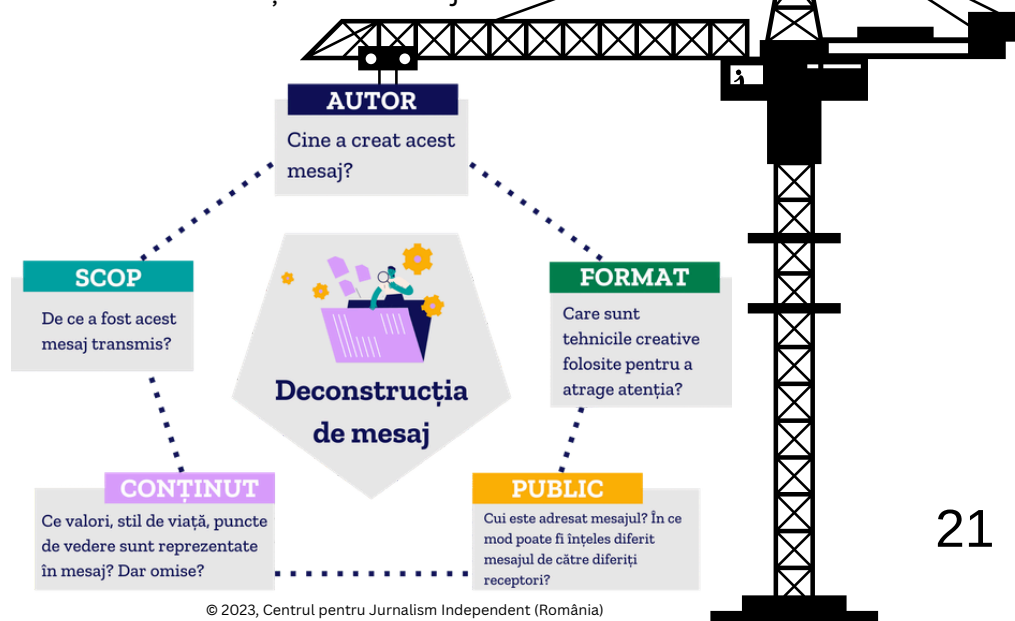
Deschide linkul <https://www.youtube.com/watch?v=6HXoL7sT3SA> și vizionează filmulețul.

1. Răspunde la întrebări.

- Cum ți s-a părut videoul?
- Îți este cunoscută povestea?
- Care este ideea principală a acestui video?
- Ce fac personajele Mara și David?
- Cine sunt Andrei Tăticu' și Carolina Glow?
- Ce fel de mesaje transmit influencerii din filmuleț?
- Ce efect au mesajele influencerilor asupra Marei și a lui David?
- Ce este deconstrucția de mesaj?
- Care sunt elementele deconstrucției de mesaj?

Elemente

6.1 Deconstrucția mesajelor

Atunci când deconstruim un mesaj este important să adresăm cele 5 întrebări esențiale.

1. *Cine a creat acest mesaj?* Identifică sursa: Este o persoană fizică, o companie, un partid politic sau un ONG?
2. *Ce format și tehnici sunt folosite?* Mesajele media sunt „construite” folosind un limbaj specific pentru a ne capta atenția.
3. *Cui îi este adresat mesajul?* Niciun mesaj nu este pentru „toată lumea”. Fiecare detaliu este ales pentru a rezona cu un anumit grup.
4. *Ce valori, puncte de vedere sunt exprimate? Dar omise?* Ce idei sunt prezentate ca fiind „corecte” sau „normale”?
5. *În ce scop a fost transmis mesajul?* Înțelegerea motivului din spatele mesajului ne ajută să decidem cum reacționăm la el.

Lucrează în perechi.

2. Observă imaginea și răspunde la cele 5 elemente care ajută la deconstruirea mesajului.

Autor

Format

Public

Conținut

Scop

Dezchide aplicația kahoot din ghidul profesorului, pg 23

Vizionează videoclipul și analizează-l având în vedere cei 5 pași ai deconstrucției de mesaje.

6.2 Verificarea informației

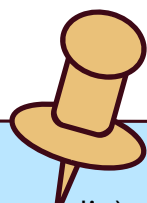
Întrebări esențiale:

Cum îmi dau seama dacă o informație este adevărată sau falsă?

Cum pot verifica o informație folosind mai multe surse diferite?

Cum aleg informațiile potrivite pentru vârsta mea și cum evit conținuturile nesigure sau înșelătoare?

Competențe:

Competențe generale A, B
(Profilul de competențe de educație media)

Competențe specifice – La finalul activității, elevii vor fi capabili:

A.1.3 Să identifice surse de încredere și să le acceseze pe cele credibile și sigure, să știe să filtreze conținuturile relevante pentru vârsta și capacitatea proprie de înțelegere;

A.2.5 Să identifice sursele primare de informare;

A.2.6 Să verifice veridicitatea informațiilor și a surselor de proveniență; să facă distincție între informații științifice și pseudoștiințifice;

B.2.2 Să utilizeze într-o manieră reflexivă instrumentele de cercetare a mesajelor (comparare surse, interpretarea situațiilor, autentificarea informațiilor, distincția dintre fapte și opinii, plasare în contexte spațio-temporale adecvate) pentru a verifica validitatea, credibilitatea și calitatea conținuturilor;

Obiective:

La finalul activității elevii vor fi capabili:

O.1 Să verifice credibilitatea informațiilor consultând cel puțin 3 surse diferite.

O.2. Să identifice cele două strategii de căutare.

O.3. Să compare sursele de informare și calitatea conținuturilor.

6.2 Verificarea informației

1. Citește informațiile de mai jos și spune ce crezi despre acestea.

- Somnul ajută memoria.
- Mersul pe jos ajută inima să se mențină sănătoasă.
- Apa cu lămâie ajută la vindecarea mai multor boli.

Aceste informații prezintă două informații adevărate și una falsă. Care crezi că este informația falsă? După ce criterii selectăm informațiile?

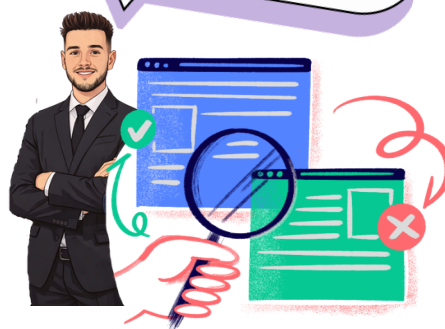
De ce transmiți informații?

De ce este important să verifici informația înainte de a o da mai departe?

Este important să verificăm informațiile care ajung la noi, pentru că astfel putem să ne dăm seama ce este adevărat și ce este fals, dar și să diferențiem între fapte și simple păreri. În același timp, ne ajută să observăm când greșim în felul în care înțelegem lucrurile și să nu ne lăsăm copleșiți de emoțiile puternice care apar din toate direcțiile.

Verifică informația înainte să o dai mai departe!

Cum verificăm informația? Strategii de căutare?

Căutare laterală

Investigarea mesajului și analizarea elementelor care compun mesajul.

Căutare verticală

Investigarea informațiilor care compun mesajul și analizarea acestuia din mai multe perspective.

Pentru a înțelege mai bine cum funcționează aceste strategii de verificare urmărește cele două videoclipuri.

<https://www.youtube.com/watch?v=c5jhcEi0kfk>

<https://www.youtube.com/watch?v=9RDYnXQ8jqU>

6.2 Verificarea informației

Informațiile false pot fi:

- Informație greșită – apare atunci când este răspândită o informație falsă, fără intenția de a face rău, de obicei din neatenție sau necunoaștere.
- Dezininformare – apare atunci când cineva distribuie intenționat informații false, știind că nu sunt adevărate, pentru a induce în eroare sau a provoca rău.
- Informație malignă – apare atunci când sunt răspândite informații reale, dar folosite cu intenția de a face rău (de exemplu, publicarea unor informații private pentru a umili sau hărțui pe cineva).

Repere pentru verificare informației. Cuvinte cheie

EMOȚIE

AUTOR

SURSA ORIGINARĂ

PLATFORME DE FACT-CHECKING

CANAL ȘI FORMAT

Atunci când îți apare o postare care prezintă o informație de care nu ești sigur, aceasta poate fi verificată cu ajutorul unei platforme care identifică date despre acea postare, acestea sunt platforme de fact-checking.

PLATFORME DE FACT-CHECKING pe care putem intra pentru a verifica o informație: Google, Google Trends, socialblade.com, informationlaundromat.com.

Iată ce poți să faci:

- Cere părerea unei persoane de încredere despre acea informație.
- Atrage atenția dacă este o informație falsă și explică de ce.
- Fii empatic și înțelegător.
- Ascultă cu scopul de a înțelege, nu doar de a răspunde.
- Respectă opiniile diferite și evită să judeci.
- Nu te aștepta ca celălalt să își schimbe imediat părerea, ci oferă-i instrumente pentru a verifica și analiza informațiile.

6.2 Verificarea informației

2. Analizează postările de mai jos și stabilește dacă sunt adevărate sau false.

✓/✗

✓/✗

O capodopera pe care am creat-o cu propriile mele maini! Am făcut tot posibilul și m-aș bucura să vă aud părerea. 🙏

675 110 comentarii 70 distribuiri

✓/✗

Suntem 4 surori, astăzi am împlinit 90 de ani, așteptăm felicitările voastre 🥳🥳

1,7mii 509 comentarii 165 distribuiri

✓/✗

Deschide aplicația kahoot din ghidul profesorului, pg 23

STOP – Gândește înainte să crezi!

- Este imaginea prea perfectă sau prea ciudată?
- Are greșeli - elemente deformate, persoane care nu se potrivesc cu fundalul?
- Știu cine a postat-o? Pot verifica și din alte surse dacă chiar există/ s-a întâmplat?

6.2 Verificarea informației

3. *De ce este bine ca informațiile să fie verificate înainte de a fi transmise mai departe? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, valorificând informațiile învățate.*

[illegible]

7. Securitatea online

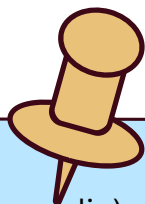

Întrebări esențiale:

Ce informații lăsăm pe internet, ce informații adună algoritmiile rețelelor despre noi? Ce se întâmplă cu datele noastre?

La ce riscuri mă expun din cauza amprenteii mele digitale și a modului în care experiența mea online este personalizată?

Competențe:

Competențe generale A, B
(Profilul de competențe de educație media)

Competențe specifice – La finalul activității, elevii vor fi capabili:

A.1.3 Să identifice surse de încredere și să le acceseze pe cele credibile și sigure, să știe să filtreze conținuturile relevante pentru vârsta și capacitatea proprie de înțelegere;

A.2.5 Să identifice sursele primare de informare;

A.2.6 Să verifice veridicitatea informațiilor și a surselor de proveniență; să facă distincție între informații științifice și pseudoștiințifice;

B.2.2 Să utilizeze într-o manieră reflexivă instrumentele de cercetare a mesajelor (comparare surse, interpretarea situațiilor, autentificarea informațiilor, distincția dintre fapte și opinii, plasare în contexte spațio-temporale adecvate) pentru a verifica validitatea, credibilitatea și calitatea conținuturilor.

Obiective:

La finalul activității elevii vor fi capabili:

- O.1. Să definească conceptul de securitate online;
- O.2. Să aplice reguli de prevenție pentru menținerea securității personale în mediul online;
- O.3. Să identifice tipurile de pericole la care pot fi expuși în mediul online.

7. Securitatea online

VĂD. CRED. MĂ ÎNTREB.

De ce este importantă siguranța pentru muncitori?

Când te simți tu în siguranță?

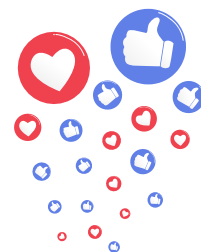
Cum rămâi sigur în mediul digital?

1. Urmărește videoul <https://www.youtube.com/watch?v=UONmuZ4cHkA>.

2. Analizează-ți conturile tale de pe rețelele de socializare.

Ce poate să afle cineva despre tine, doar urmărindu-te online?

- ☐ Data nașterii
- ☐ Nume și prenume
- ☐ Unde locuiești
- ☐ Cine sunt membrii familiei tale
- ☐ Cum arată membrii familiei tale
- ☐ Școala în care înveți
- ☐ Locurile în care mergi frecvent
- ☐ Prietenii tăi apropiați
- ☐ Mijloacele de transport pe care le folosești pentru a te deplasa
- ☐ Căutările tale în online
- ☐ Interesele tale
- ☐ Numărul de telefon
- ☐ _____

3. Ce ai vrea să fie vizibil pe Internet despre tine? Cu ce nu te simți confortabil?

7. Securitatea online

Internetul nu este doar un loc de joacă și prietenii. În spatele unui profil online se poate ascunde uneori o persoană cu intenții periculoase. De multe ori, astfel de persoane își creează identități false și pretind că au vârsta copiilor, pentru a le câștiga încrederea și a lega prietenii.

Tipuri de pericole:

- Cyberbullying (hărțuirea online)
- Dependența de social media
- Impact asupra sănătății emoționale
- Dezinformarea (fake news)
- Conținut nepotrivit
- Probleme de confidențialitate
- Escrocherii online (scam-uri)

Reguli de la care să nu te abați niciodată!

- Nu oferi informații personale (nume complet, adresă, școală, parole).
- Nu vorbi cu persoane necunoscute și nu accepta cereri de prietenie de la străini.
- Nu trimite poze sau videoclipuri cu tine unor persoane pe care nu le cunoști în viața reală.
- Nu deschide linkuri sau mesaje suspecte.
- Nu te întâlnești niciodată cu persoane cunoscute doar online.
- Dacă ceva te sperie sau te face să te simți inconfortabil, spune imediat unui adult de încredere.
- Păstrează-ți parolele secrete, chiar și față de prieteni.
- Fii respectuos și politicos în mediul online.

Nimeni nu are voie să atingă un copil în zonele unde ar purta costum de baie. De asemenea, nimeni nu ar trebui să se uite la poze sau clipuri în care pot fi vizibile aceste părți. Dacă ai trăit asemenea experiențe, spune-le adulților din jurul tău.

7. Securitatea online

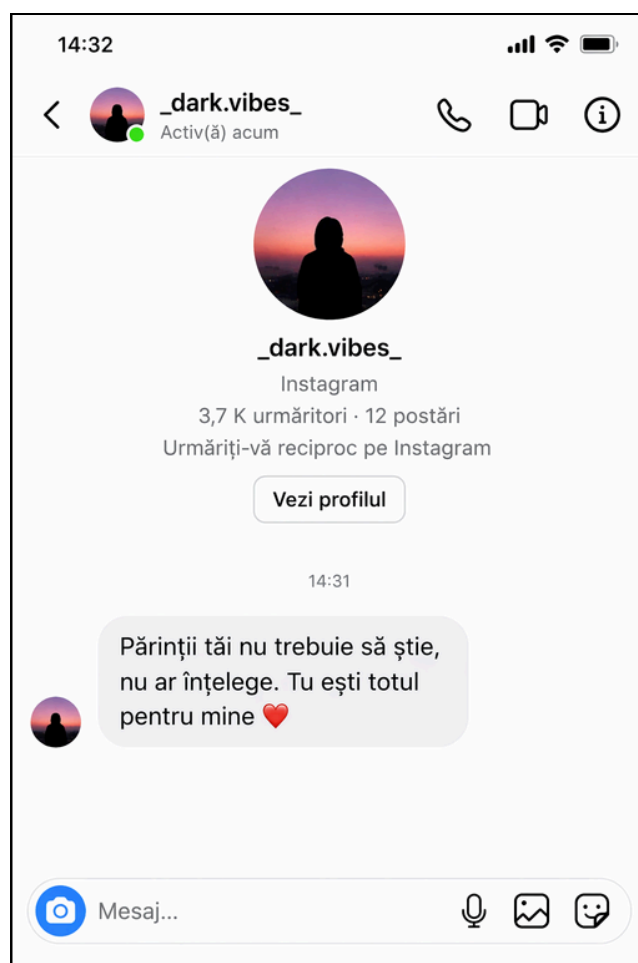
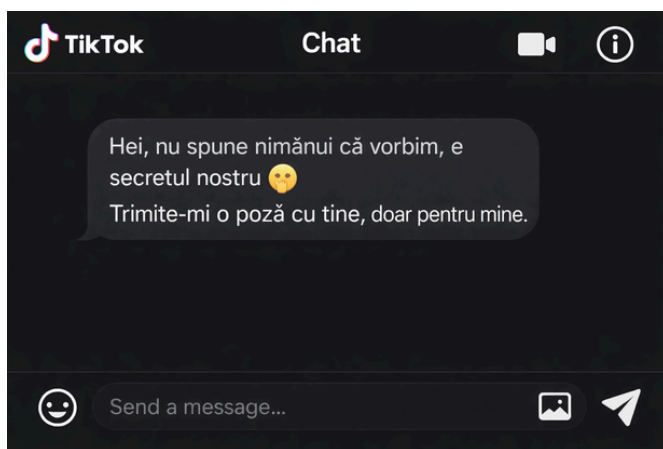
Securitatea datelor tale este foarte importantă pe Internet. Nu da datele tale personale nimănui, setează parole puternice și nu trimite nimănui fotografii cu cardul părinților.

Intră în lumea Interland și învață cum să ai grijă de datele tale.

PLAY

4. Analizează mesajele de mai jos și discută cu colegii tăi dacă ați răspunde sau nu unui asemenea mesaj primit de la un prieten de pe Internet.

CAUTĂ CUVINTELE ASCUNSE.

M	E	S	A	J	W	Z	P	P	I	L	S
A	U	T	O	R	E	N	E	D	T	I	I
S	I	N	O	R	M	A	R	E	A	B	G
S	O	F	O	R	O	O	S	M	P	E	U
M	W	T	Z	J	T	I	U	X	E	R	R
E	A	Y	I	N	I	L	A	T	D	T	A
D	U	U	U	Y	E	A	S	M	H	A	N
I	F	A	P	T	E	E	I	Y	G	T	Ț
A	Y	D	H	W	E	B	U	E	D	E	Ă
T	K	C	T	U	A	L	N	N	E	Q	V
T	R	O	P	I	N	I	E	Y	H	J	P
V	E	R	I	F	I	C	A	R	E	S	S

MASS-MEDIA

INFORMARE

VERIFICARE

MESAJ

FAPT

OPINIE

LIBERTATE

SIGURANȚĂ

EMOȚIE

PERSUASIUNE

AUTOR

Vocabular

Notează pe spațiul de mai jos cuvintele nou învățate.

[illegible]

Referințe

- *Competențe generale*- Nedelcu Anca, Profilul de competențe ale cetățeanului media educat, Centrul de jurnalism independent- <https://cji.ro/profilul-de-competente-ale-cetateanului-educat-media/>
- Programa școlară pentru disciplina opțională, ELEMENTE DE EDUCAȚIE MEDIA DIGITALĂ, Clasa a VI-a, nivel gimnazial de învățământ- https://www.edu.ro/programe_scolare_op%C8%9Bionale_CDS_oferta_nationala_PROF
- Programul de educație media - <https://educatiemedia.cji.ro/>
- Cursuri opționale de educație media digitală pentru gimnaziu și pentru liceu- <https://educatiemedia.cji.ro/resurse/?e-filter-7522001-category=child-nivel-de-invatamant-gimnaziu>
- *Definiție media și mass media*- Media și mass-media | Prezentare <https://educatiemedia.cji.ro/2023/11/27/media-si-mass-media-prezentare/>
- Plan de lecție. Media și mass media- <https://educatiemedia.cji.ro/2023/11/27/media-si-mass-media-plan-lectie-2023/>
- Infuzarea educației media (Ghid de bune practici) <https://educatiemedia.cji.ro/2022/12/23/infuzarea-educatiei-media-lb-ro-ghid-2022/>
- Ghid pentru infuzarea educației media la clasa a IX-a <https://educatiemedia.cji.ro/2023/11/14/ghid-pentru-infuzarea-educatiei-media-la-clasa-aix-a/>
- *Definiții fapte și opinii*- Fapte și opinii | Broșură <https://educatiemedia.cji.ro/2023/11/21/fapte-si-opinii-tip-sheet/>
- Biasuri cognitive (tipare de gândire) | Broșură <https://educatiemedia.cji.ro/2023/11/21/biasurile-tip-sheet/>
- *Tehnici de persuasiune*- Tehnici de persuasiune | Broșură pentru profesori <https://educatiemedia.cji.ro/2026/02/06/tehnici-de-persuasiune-brosura/>
- Informare și dezinformare în peisajul media actual | Ghid- <https://educatiemedia.cji.ro/2024/07/31/informare-si-dezinformare-in-peisajul-media-actual/>
- Verificarea informației | Broșură <https://educatiemedia.cji.ro/2023/11/21/verificarea-informatiei-tip-sheet/>
- *Căutare laterală și căutare verticală*- Verificarea informației | Prezentare <https://educatiemedia.cji.ro/2023/11/30/verificarea-informatiei-prezentare/>
- Verificarea informației | Plan de lecție <https://educatiemedia.cji.ro/2023/11/30/verificare-informatii-plan-de-lectie-2023/>
- Deconstrucția de mesaje | Plan de lecție <https://educatiemedia.cji.ro/2023/11/27/deconstructia-de-mesaj-plan-de-lectie/>
- <https://eliberare.com/>
- Pachet Educațional de Prevenire a Traficului de persoane, a abuzului și exploatării sexuale online a copiilor <https://eliberare.com/pachet-educational-de-prevenire-a-traficului-de-persoane/>
- <https://www.edumi.ro/proiect/educatie-media-digitala-pentru-tinerii-din-romania>
- Securitate cibernetică <https://www.digitalcitizens.net/securitate-cibernetica/>
- Ghid practic de protecție digitală pentru utilizatori <https://sigurantaonline.ro/>

pentru un
viitor mai bun
în comunități

Sprijinit de:

Coordonat de:

ffcr

FEDERAȚIA
FUNDAȚIILE COMUNITARE
DIN ROMÂNIA

Implementat în județul Sibiu prin:

Sibiu

CASA NATURII